

Tarih: 07.09.2011

Sayı : 2011/ÇMO/1128
Konu: KHK Değişikliği Hk.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İlgi: 1525 sayılı, 17 Ağustos 2011 tarihli TMMOB'nin yazınız

İlgi yazınız ile 17 Ağustos 2011 tarih ve 28028 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve ekte sunulan "Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname" ile ilgili tarafımıza görüş sorulmuş olup 26 Ağustos tarihine kadar tarafınıza iletilmesini belirtmişsiniz.Konu ile ilgili görüşlerimiz ekte mevcuttur. Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla,

Ek: Görüş yazımız (2 sayfa)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na dair 648 sayılı KHK 17.08.2011 tarihinde yayımlanmış ve yürürlüğe girmiştir. 636, 644, 645, 646 ve 648 sayılı KHK'lar ile ülkemizin çevre yönetiminde ve idari yapısında üç ayda birçok değişiklik yapılmış ve sonradan bu değişiklikler de tekrar değiştirilmiştir. KHK'ler ile hangi kurumun tam olarak ne iş yapacağı bulanıklaşmış, var olan yapıların parçalanması ile görev ve sorumluluklar aynılaştırmış ve hem hukuk metinlerine hem de idari yapıya tam bir kargaşa hakim olmuştur.

Anayasaya 1982 yılında 56. madde ile giren çevre kavramı, 1983 yılında yayımlanan 2872 sayılı Çevre Kanunu ile hukuki ve idari alandaki önemini arttırmıştır. 1990'ların başında kurulan Çevre Bakanlığı ile bu önem Bakanlık olarak ete kemiğe bürünmüştür. Eksiklikleri ile birlikte kamu yönetiminde ve çevre sorunlarının bütüncül görülmeye çalışılmasında önemli bir adım olan Çevre Bakanlığı ne yazık ki son 10 yılda ciddi derece aşındırılmış ve başka kurumların içerisinde "Genel Müdürlük" düzeyinde yapılandırılmıştır.

Yine AKP hükümeti döneminde "Çevre ve Orman Bakanlığı" olarak yapılandırılan Çevre Bakanlığı, "ustalık" döneminde meclis çatısı altında ve kamuoyunda tartışılmadan tepeden inmece bir yaklaşımla Kanun Hükmünde Kararnameler ile tekrar yapılandırılmış, 12 Haziran 2011 genel seçimleri öncesinde "Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı" sonrasında ise "Çevre ve Şehircilik" ve "Orman ve Su İşleri Bakanlığı" şeklinde örgütlenmiştir.

Yapılan değişikliklerden ve ardı ardına gelen KHK'lardan da çok açık görüleceği üzere, "Çevre Bakanlığı" aşındırılmış, her dönem başka bir köşeye savrulmuş ve çalışma dönemleri içerisinde çeşitli önemli projelerle hazırlanan strateji raporlarına, tavsiye kararlarına, toplumdaki gelen tepkilere aldırış edilmeden "çevre" kavramının bütüncüllüğünden uzak, eklektik bir halde konumlandırılmıştır.

Tüm planlar en son bu düzenleme ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na verilmiştir. Çalakalem hazırlanan ve ülkemizin geleceğini etkileyecek KHK'larda sürekli tekrarlar yer almış ve özellikle Madde 13'ün c ve ç bentlerinde gereksiz tekrarlarla özensizlik görülmüştür.

Özünde, "doğa" imarın içerisinde eritilmiş ve sadece bir "hammadde" ve "arsa" olarak algılandığı defalarca kere açıkça bu KHK'larda vurgulanmıştır. Çevreyi korumak adına görev yapacak olan bir bakanlık aynı zamanda bu alanların ranta açılmasını da sağlamakla görevlendirilmiştir. Bu yaman çelişkiye, değişikliklere ve vurgulara bakıldığında, son dönemde AKP hükümetinin halk tarafından gelen tepkiler nedeniyle oldukça zorlandığı ve çevreye zararı oldukça açık olan HES ve maden arama ve çıkarma faaliyetlerine dair sorunların(!) aşılması amacının da bu KHK'ların içerisine konulduğu görülmektedir.

Öte yandan, düzenlemelerden fırsat bilinerek toplumda ciddi tepkilere yol açan Tabiatı ve Biyoçeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı da 648 sayılı KHK'ya adeta "yedirilmiş"tir. Yapılan düzenlemeler ve İmar Kanunu'nda yapılan değişikliklerle AKP hükümetinin doğaya ve biyoçeşitliliğe karşı bakışı açıkça ortaya konulmuş ve "kullanma" kavramı ön plana çıkartılarak, ekolojinin temel ögesi olan biyoçeşitliliğin korunmasından çok bu alanları nasıl "ranta" kazandırmanın kaygısı ön plana çıkartılmıştır.

Köy ve İmar Kanuna dair hazırlıklar yapıldığı bilinmektedir. Bu düzenlemeler gündemdeyken böylesine önemli değişiklikler yapılması sorunların kökleşmesine neden olacaktır. Yerleşim ve çevre konularında yapılacak yasal düzenlemeler bütüncül ele alınmalı ve kamu yararı gözetir bir biçimde ilgili bağlantılar sağlıklı bir biçimde kurularak yapılmalıdır.

Seçim öncesi ve sonrasında yayımlanan KHK'larda mevcut ve olası çevre sorunlarının çözümüne dönük ve kurum içerisinde gerek idari gerekse personel özlük hakları açısından çözüme dönük herhangi bir düzenleme görülememektedir. Ve 648 sayılı KHK'nın özellikle 1, 3, 4, 14, 17 ve 52. maddeleri endişelerimizi arttırmaktadır.

Ekoloji kendi içerisinde bütünselliği barındırmaktadır. Çevre alanında yapılandırılacak olan kamu kurumlarında da bu bütünlük oluşturulmalıdır. Yayımlanan KHK'lerde gerek kavramsal gerekse pratik anlamda bu bütünlük görülememektedir. Halkımızın, çocuklarımızın geleceğini, yaşam alanlarımızı, doğamızı doğrudan etkileyecek böylesine önemli kanun değişikliklerinin meclisten ve halktan kaçırılması, TBMM'nin yok sayılması ise kafalardaki soru işaretlerini ve hükümetin ciddiyetsizliğini daha da arttırmaktadır.

Gündelik ihtiyaçlara göre gerçekleşen düzenlemelere önümüzdeki günlerde yenilerinin ekleneceği aşıkardır.

Doğa tahribatları yoğunlaşmadan, yapılan KHK düzenlemeleri iptal edilerek, ülkemizin çevre yönetimi anlamında geçmişten günümüze edindiği deneyimler ve birikimler, uzmanların ve teknik personelin uzun yıllardır üzerinde çalıştığı raporlar ve bu raporlara dayanılarak hazırlanan stratejiler, meslek odalarının, üniversitelerin ve sendikaların "sağlıklı bir çevrede yaşamak" adına hazırladığı görüşler göz önünde bulundurularak tek başına, kurumsal açıdan güçlü, çevre sorunlarını oluşmadan önlemeyi hedefleyen bir "Çevre Bakanlığı" kurulmalıdır.

Saygılarımızla,

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu